

EUROPEISKA UNIONEN

Fonden för europeiskt bistånd
för dem som har det sämst ställtDatum
2018-06-08
Dnr
2018/00329

Fead ökar social delaktighet och egenmakt!

Fead - fonden för europeiskt bistånd för dem som har det sämst ställt

Syftet med fonden är att inom EU stödja de grupper som på grund av fattigdom har det sämst ställt. I programmet finns två inriktningar, den ena handlar om att ge mat och materiellt stöd till deltagarna och den andra om att ge nödvändig information till deltagarna för att ge dem bättre förutsättningar till ett bättre liv. Sverige och tre andra länder har valt att fokusera på den senare inriktningen som kallas för "Operativt program II". Den information vi i Sverige kan ge är samhällsinformation samt information om preventiv hälsa.

Målgrupperna kan se olika ut i olika länder. I Sverige har regeringen valt att fokusera programmet mot utsatta som främst är EU/EES – medborgare och som tillfälligt vistas i Sverige.

Nationell utlysning: Fead-insatser 2019-2020

Svenska ESF-rådet avsätter 24 miljoner kronor till projekt som kan bedrivas i hela landet.

Projekt som godkänns ska syfta till att individen får nödvändig samhällsinformation och/eller kunskap om preventiv hälsa.

Projekten kan starta tidigast den 1 januari 2019. Projekten ska avslutas senast den 31 december 2020. Svenska ESF-rådet har möjlighet att besluta om förlängning.

Utlisningen stänger kl. 16.00 onsdagen den 17 oktober 2018.

Utlisningen riktar sig till

Utlisningen riktar sig främst till större organisationer eller myndigheter med tidigare erfarenhet av att ha arbetat med målgruppen. Det är en fördel om organisationen finns representerad och/eller har samarbetspartners i flera delar av landet.

Målgruppen är utsatta och icke ekonomiskt aktiva personer som främst är EU/EES – medborgare och som tillfälligt vistas i Sverige. Gruppen är vanligtvis mycket rörlig och saknar ofta kontakt med såväl myndigheter som organisationer.

Bakgrund

Över 120 miljoner människor i Europeiska unionen lever i, eller befinner sig i en situation som innebär risk för fattigdom. I Europa 2020-strategin prioriteras insatser mot fattigdom och social utslagning, och målet är att minska antalet personer som lever i fattigdom med cirka 20 miljoner.

Fead – fonden för europeiskt bistånd för dem som har det sämst ställt

Målgruppen är utsatta och icke ekonomiskt aktiva personer som främst är EU/EES – medborgare och som tillfälligt vistas i Sverige. Det är en högst rörlig grupp, som både förflyttar sig inom landet men många pendlar mellan Sverige och andra länder, vanligtvis hemlandet. Det finns inga säkra siffror hur många det kan vara som vid en given tidpunkt befinner sig i landet men siffror runt 4.000 personer har nämnts. Oavsett så är det ett stort antal och som också befinner sig i stora delar av landet. En stor del av dem kommer från Rumänien och Bulgarien. Bostadssituationen är oftast besvärande, då de vanligtvis är hemlösa och bor i parker, skogsdungar, i bilar m.m. Att leva i denna typ av utsatthet innebär problem med att bibehålla god hälsa.

Den nationella samordnaren för utsatta EU-medborgare vid Länsstyrelsen i Stockholm har i sin delrapport från 2018 bland annat lyft fram det oklara rättsläget, med det menas vilka rättigheter och skyldigheter till den svenska välfärden de har som inte har uppehållsrätt i Sverige. Olika bedömningar har gjorts och görs runt om i landet. Även risken för en organiserad brottslighet lyfts fram.

Sammanfattningsvis befinner sig ett relativt stort antal personer i Sverige, utan egna finansiella resurser, de jobbar inte med traditionellt lönearbete utan får under sin vistelse i Sverige leva under ytterst svåra omständigheter. Situationen sätter också press på det svenska samhället.

Som ett led i att arbeta med frågan har regeringen ingått bilaterala samverkansavtal med Rumänien sedan 2015 och Bulgarien sedan 2016. Inom ramen för avtalen genomförs ömsesidiga studiebesök och utbyten på tjänstemannanivå utifrån tematiska områden som barnrätt, jämställdhet och socialvälfärd/trygghet. Avtalen syftar till att utbyta erfarenheter och goda exempel mellan länderna för att på sikt förbättra situationen för dessa individer.

Förväntade resultat och effekter av utlysningen

Projekt inom denna utlysning ska stötta målgruppen genom att ge dem kunskap om preventiv hälsa samt ge dem nödvändig samhällsinformation

Förväntade resultat och effekter av satsningen är att projektet uppnår en eller flera av dessa punkter:

- Att personer inom målgruppen har upplevt att de fått adekvat samhällsinformation.
- Att personer inom målgruppen har upplevt att de fått förbättrade förutsättningar till att förstå vikten av preventiv hälsa.

Utlisningens fokus och möjligt innehåll

Fead:s insatser ska rikta sig till individer som inte täcks av socialtjänstlagen och därför hamnar i socialt utsatta positioner. Målgruppen är utsatta och icke ekonomiskt aktiva personer som främst är EU/EES – medborgare och som tillfälligt vistas i Sverige.

Svenska ESF-rådet avsätter 24 miljoner kronor till projekt som kan bedrivas i hela landet. En ansökan ska minst omfatta 4 miljoner.

Centrala principer är:

-Samverkan: på olika nivåer och mellan flera relevanta aktörer. Vi ser gärna att projekten samverkar med civilsamhället och offentlig sektor. Vi ser även gärna att projektet verkar på flera platser i landet. Specifika förhållanden i utsatta stadsdelar, i storstäder och mindre städer respektive i glest befolkade områdena bör beaktas.

Deltagande: Målgruppen ska gärna ges möjlighet att engageras i projekten.

Inkludering: Insatserna ska beakta jämställdhet, tillgänglighet och icke-diskriminering.

En fördel är att projektägaren har erfarenhet av att leda stora projekt, med eller utan EU-medel samt följa rutiner för uppföljning, rapportering och redovisning som alla ingående parter följer. Vi har tidigare beviljat fem projekt som avslutas i år och ser gärna att projekten som söker i denna utlysning drar lärdom av den kunskap som de genererat. För mer information om tidigare beviljade projekt, se länken: www.esf.se/sv/Vara-fonder/FEAD/Beviljade-projekt/

Beskrivning av projektverksamheten

Projekten ska ha tre faser:

1. **Analys- och planeringsfasen** varar högst sex månader. En avstämningsrapport ska skrivas som bygger på resultatet av fasen. En viktig aktivitet är att hitta uppföljningsrutiner för projektets verksamhet och deltagarrapportering. Dialogen och formen för samarbete mellan andra sökande eller intresserade sker under planerings- och analysfasen.
2. **Genomförandefasen** är den huvudsakliga perioden för projektets verksamhet. Insatserna ska vara tydligt kopplade till Fead:s resultatindikatorer.
3. **Avslutsfasen** trappar ned verksamheten och till exempel alla nödvändiga underlag för slutredovisningen samlas in. Den här fasen börjar tre månader innan projektets slutdatum.

Ramar för projekten och projektinsatserna

Projektinsatserna ska vara direkt kopplade till målgruppen. Insatserna ska vara samhällsinformerande och/eller inriktade mot preventiv hälsa. Fead avser endast de här två inriktningarna.

Medlen kan inte användas för

- att dela ut mat, kläder eller annat materiellt bistånd
- Arbetsmarknadsinsatser
- Kompetensutveckling för anställda personal.

Samtliga aktiviteter där det ingår deltagare ska ske i Sverige. Däremot tillåter och uppmuntrar vi i denna utlysning transnationellt samarbete, vilket innebär att projekten kan innehålla erfarenhetsutbyte med organisationer i andra länder inom EU och gärna de länder som Sverige har bilaterala samverkansavtal med. I detta fall Rumänien och Bulgarien. Svenska ESF-rådet ser det även som positivt om det finns möjlighet till samarbete med deltagarnas ursprungsländer.

Insatserna kan innehålla olika typer av verktyg, metoder och modeller, som tillsammans blir projektets bidrag till att förbättra situationen för målgruppen. Det är viktigt att visa på hur olika typer

av insatser är kopplade till projektmålen.

Projektägaren förväntas bygga vidare på etablerade kontakter, eftersom Fead inte kan finansiera uppbyggnaden av strukturer eller plattformar, då projekt i denna utlysning ska arbeta operativt med målgruppen. Aktörer kan tillkomma under projekttiden, men kan först upptas i projektet efter att Svenska ESF-rådet har godkänt det.

Projekten ska rapportera det totala antalet deltagare till Svenska ESF-rådet, som i sin tur sammanställer dem för Europeiska kommissionen. De som kan anses som deltagare är personer som:

- Ger sitt medgivande att skrivas in i projektet och tar del av projektets insatser

En insats kan innehålla flera olika aktiviteter. Aktiviteter där deltagare registreras är när målgruppen får individuell- och/eller grupprådgivning gällande samhällsinformation eller preventiva hälsoaspekter. I samband med att aktiviteten avslutas ska deltagarna uppge om de ansett sig ha fått hjälp eller stöd med information eller fått förbättrade förutsättningar till att sköta hälsa och hygien.

Integrerat arbete med jämställdhet, tillgänglighet och icke diskriminering vilka också benämns horisontella principer

Jämställdhetsintegrering

Projekten ska i sina analyser och insatser beakta jämställdhetsperspektivet i sin verksamhet genom att kunskap om kvinnors och mäns olika förutsättningar och villkor används.

Kvinnor och män ska ha samma makt och möjlighet att forma sitt liv och samhället. Deltagandet i samhälle och rätt till kroppslig integritet är grundläggande. Med integritet menas bland annat att våldet mot kvinnor ska upphöra och att kvinnor har rätten till sin kropp. Som stöd för hur jämställdhetsintegreringen kan se ut rent praktisk har ni [Standarden för jämställdhetsintegrering](#) där det finns mer information om vilka krav som ställs och hur man går tillväga för att få ansökan godkänd. Standarden gäller både Socialfonden och Fead.

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Projekten ska i sina analyser och insatser också beakta [tillgänglighetsperspektivet](#) vid val av projektinsatserna. Arbetet med tillgänglighetsperspektivet säkras genom de steg som beskrivits ovan för jämställdhet 1-6. Steg 5 avser då kompetens i tillgänglighet.

Lika möjligheter och icke-diskriminering

Projekten ska också i sina analyser och insatser beakta och förhindra diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter vad gäller kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder.

Budget

Ansökan samt budget görs i projektrummet på www.esf.se

Kostnadseffektivitet och lagen om offentlig upphandling (LOU)

Samtliga stödsökande ska vid köp av varor och tjänster verka för att kostnadseffektivitet uppnås. Stödsökande som är upphandlande enheter enligt LOU ska även tillämpa denna lag inom projektverksamheten. Stödsökande i den ideella och privata sektorn är normalt inte berörda av LOU. Här krävs istället att projektägaren kan visa att den har agerat på i övrigt affärsmässiga villkor, vilket i normalfallet innebär att köp av varor och tjänster ska utsättas för konkurrens och att principerna om likvärdighet, icke diskriminering, öppenhet, ömsesidigt godkännande samt proportionalitet beaktas så att kostnadseffektivitet uppnås.

Utllysningen

Utllysningen öppnar den 8 juni och stänger kl. 16.00 onsdagen den 17 oktober 2018.

Du ansöker om stöd för ditt projekt i vår internettjänst Projektrummet, se: www.esf.se. Eventuella bilagor skickas antingen per post till Svenska ESF-rådet, Box 471 41, 100 74 Stockholm eller via e-post till fead@esf.se.

Vid frågor kring denna utlysning kontaktas Heidi Knorn (heidi.knorn@esf.se) eller (johan.nordqvist@esf.se).